

11.Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Kazanım Listesi ve Açıklamaları

11.1. DÜNYA VE AHİRET

Ünite Açıklaması

Bu ünite de sırasıyla; "Varoluşun ve Hayatın Anlamı", "Ahiret Âlemi", "Ahirete Uğurlama", "Kur'an'dan Mesajlar: Bakara Suresi 153-157. Ayetler" konularına yer verilir. Ünite de konuların özelliğine göre başta ayet ve hadisler olmak üzere sözlü ve yazılı edebiyatımızdan (hikâye, şiir, beyit, vecize, deyiş, nefes gibi) düzeye uygun metinlerden yararlanılır.

Kazanım ve Açıklamaları

11.1.1. Hayatı anlamlandırmada ahiret inancının önemini fark eder.

- Kur'an-ı Kerim'den dünya hayatının amacıyla ilgili örnekler verilmesine özen gösterilir.

11.1.2. Dünya hayatı ile ahiret hayatı arasında ilişki kurar.

11.1.3. Ahiret hayatının aşamalarını ayet ve hadislerle temellendirir.

- Ölüm, kabir, berzah âlemi, kıyamet, ba's, haşir, hesap, cennet ve cehennem kavramlarına yer verilir.
- Kıyamet ve yeniden diriliş gibi konular akli ve naklî deliller ışığında ele alınır.

11.1.4. Cenaze uğurlama ile ilgili dinî uygulamaları örneklerle açıklar.

- Vefat edenin vasiyet ve borçları; tekfin ve teçhiz, cenaze namazı, taziye ve Kur'an okuma, dua etmek ve hayır yapmak konularına yer verilir.
- Cenaze namazına katılmanın ve taziyede bulunmanın, dinî ve insani bir görev olduğuna değinilir.
- Kültürümüzde cenaze uğurlama ile ilgili gelenekler tanıtılır; ayrıca Alevi-Bektaşilikte yer alan "Hakk'a Uğurlama Erkânı" gibi cenaze uğurlama geleneklerine de değinilir.

11.1.5. Bakara suresi 153-157. ayetlerde verilen mesajları değerlendirir.

- Kazanım; öğrencilerin Kur'an-ı Kerim mealini kullanma, Kur'an-ı Kerim'i anlama ve yorumlama, ayetlerde geçen şahıs, yer, konu ve kavramları belirleme becerilerini geliştirici etkinliklerle desteklenir. Bu kapsamda ayetlerin (nüzul sebebi, ana konuları gibi) kısa açıklamalarına öğrenci seviyesine göre yer verilir.

Anahtar Kavramlar

ahiret, vefat, cenaze.

11.2. KUR'AN'A GÖRE HZ. MUHAMMED

Ünite Açıklaması

Bu ünite de sırasıyla; "Hz. Muhammed'in Şahsiyeti", "Hz. Muhammed'in Peygamberlik Yönü", "Hz. Muhammed'e Bağlılık ve İtaat", "Kur'an'dan Mesajlar: Ahzâb Suresi 45-46. Ayetler" konularına yer verilir.

Ünite de konuların özelliğine göre başta ayet ve hadisler olmak üzere sözlü ve yazılı edebiyatımızdan (hikâye, şiir, beyit gibi) düzeye uygun metinlerden yararlanılır.

Kazanım ve Açıklamaları

11.2.1. Hz. Muhammed'in örnek şahsiyetini tanır.

- Hz. Muhammed'in beşerî yönü ile ilgili ayetlerden örnek verilmesine özen gösterilir.
- Hz. Muhammed'in ahlaki özellikleri örneklerle ele alınır.
- Öğrencilerin, İslam'ı anlamada Hz. Muhammed'in örnek şahsiyetinin yerini analiz edebileceği etkinliklere yer verilir.

11.2.2. Hz. Muhammed'in peygamberlikle ilgili görevlerini açıklar.

- Hz. Muhammed'in tebliğ, tebyin, teşri ve temsil (İslam'ı anlama ve yaşama konusundaki örnekliliği) görevlerine değinilir.

11.2.3. Hz. Peygamber'e bağlılık ve itaati ayet ve hadislerden hareketle yorumlar.

- Hadis ve sünnet kavramlarına, İslam'ın anlaşılmasında sünnetin önemine ve kültürümüzde Peygamber ve Ehl-i Beyt sevgisine de değinilir.
- Hadis kaynaklarından Kütüb-i tis'a ve müellifleri isim olarak listelenir.

11.2.4. Ahzâb suresi 45-46. ayetlerde verilen mesajları değerlendirir.

- Kazanım; öğrencilerin Kur'an-ı Kerim mealini kullanma, Kur'an-ı Kerim'i anlama ve yorumlama, ayetlerde geçen şahıs, yer, konu ve kavramları belirleme becerilerini geliştirici etkinliklerle desteklenir. Bu kapsamda ayetlerin (nüzul sebebi, ana konuları gibi) kısa açıklamalarına öğrenci seviyesine göre yer verilir.

Anahtar Kavramlar

hadis, sünnet, üsve-i hasene, hatemü'n-nebiyyîn, Kütüb-i sitte, Kütüb-i tis'a.

11.3. KUR'AN'DA BAZI KAVRAMLAR

Ünite Açıklaması

Bu üniteye sırasıyla; "İslam'ın Aydınlık Yolu: Hidayet", "Allah'ı Görüyormuşçasına Yaşamak: İhsan", "Allah İçin Samimiyet: İhlas", "Allah'ın Emir ve Yasaklarına Riayet: Takva", "Dosdoğru Yol: Sırat-ı Müstakim", "Allah Yolunda Mücadele: Cihat", "İyi, Doğru ve Güzel Davranış: Salih Amel", "Kur'an'dan Mesajlar: Kehf Suresi 107-110. Ayetler" konularına yer verilir.

Ünite genelinde kavramlar, Kur'an-ı Kerim'deki farklı anlam genişlikleri dikkate alınarak ele alınır.

Kazanım ve Açıklamaları

11.3.1. Kur'an'ı Kerim'de geçen bazı kavramları yorumlar.

- Cihat kavramı; anlam genişliği göz önünde bulundurularak salt savaş ile sınırlandırılmadan tüm boyutlarıyla ve Mekke ve Medine ayetlerin bu kavrama yüklediği anlamlar bağlamında ele alınır. Cihadın bir ibadet olarak farzı ayın ve farz-ı kifaye olduğu durumlara değinilir. Bu kapsamda ceht, mücadele, davet, tebliğ, irşat, emr-i bi'l-maruf ve nehy-i ani'l-münker, kıtal/mukatele ve şehadet kavramlarına yer verilir.

11.3.2. Kur'an-ı Kerim'de geçen kavramları tanımanın İslam'ı doğru anlamadaki önemini fark eder.

11.3.3. Kehf suresi 107-110. ayetlerde verilen mesajları değerlendirir.

- Kazanım; öğrencilerin Kur'an-ı Kerim mealini kullanma, Kur'an-ı Kerim'i anlama ve yorumlama, ayetlerde geçen şahıs, yer, konu ve kavramları belirleme becerilerini geliştirici etkinliklerle desteklenir. Bu kapsamda ayetlerin (nüzul sebebi, ana konuları gibi) kısa açıklamalarına öğrenci seviyesine göre yer verilir.

Anahtar Kavramlar

hidayet, ihsan, ihlas, takva, sırat-ı müstakim, cihat, salih amel, şahadet

11.4. İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Ünite Açıklaması

Bu üniteye sırasıyla, "İnançla İlgili Felsefi Yaklaşımlar", "Yeni Dinî Hareketler", "Kur'an'dan Mesajlar: En'âm Suresi 59. Ayet ve Lokmân Suresi 27. Ayet" konularına yer verilir.

Ünite genelinde konular İslam dininin bakış açısına göre ele alınır.

Kazanım ve Açıklamaları

11.4.1. İnançla ilgili yaklaşımları tartışır.

İnançla ilgili yaklaşımlardan teizm, deizm, materyalizm, pozitivizm, sekülerizm, agnostisizm, ateizm ve nihilizme yer verilir. İnançla ilgili yaklaşımlar ele alınırken "kötülük problemi" üzerinde durulur ve problemin inançla ilgili yaklaşımlarla olan ilişkisine değinilir.

11.4.2. Yeni dinî akımların özelliklerini değerlendirir.

- "Milenyum Tarikatları", "Kıyamet Tarikatları" gibi adlarla sınıflandırılan yeni dinî akımların ortak yönlerine, ortaya çıkma ve yaygınlaşma sebeplerine ve ülkemize olan yansımalarına güncel örneklerle yer verilir.
- Dinî değerlerin istismarının olumsuz sonuçlarına değinilir; din istismarının siyasi, ekonomik ve sosyal sebepleri üzerinde durulur. Bu kapsamda FETÖ gibi illegal, çıkarıcı yapı ve gruplara değinilir.
- Batı'da ortaya çıkan "İslamofobi/İslam karşıtlığı" gibi ırkçı akımların gelişmesine sebep olarak gösterilen, hem söylemleri hem de eylemleriyle başta Müslüman halklar olmak üzere dünya üzerinde yaşayan pek çok halka zarar veren, DEAŞ gibi şiddet odaklı, terörist, illegal ve marjinal gruplara değinilir.

11.4.3. En'âm suresi 59 ve Lokmân suresi 27. ayetlerde verilen mesajları değerlendirir.

- Kazanım; öğrencilerin Kur'an-ı Kerim mealini kullanma, Kur'an-ı Kerim'i anlama ve yorumlama, ayetlerde geçen şahıs, yer, konu ve kavramları belirleme becerilerini geliştirici etkinliklerle desteklenir. Bu kapsamda ayetlerin (nüzul sebebi, ana konuları gibi) kısa açıklamalarına öğrenci seviyesine göre yer verilir.

Anahtar Kavramlar

inanç, istismar, İslamofobi.

11.5. YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Ünite Açıklaması

Bu üniteye sırasıyla, "Yahudilik" ve "Hristiyanlık" konularına yer verilir. Ünite genelinde konular, öğrenci seviyesine uygun olarak ana hatlarıyla ele alınır; anlatımda nesnel ve tasviri (betimleyici) bir yöntem benimsenir; dinlerin kendi kavramları ve epistemolojik kabulleriyle tanıtılmasına özen gösterilir. Ayrıca dinlerin ortaya çıktığı ve yayıldığı bölgeler harita üzerinde gösterilir.

Kazanım ve Açıklamaları

11.5.1. Yahudiliğin doğuşunu ve gelişim sürecini özetler.

- Yahudiliğin; tarihçesine, inanç esaslarına, ritüellerine, sembollerine ve kutsal mekânlarına; İbrani, İsrail, Yahudi ve Musevi kavramlarına; Yahudilerin kitap ve peygamber anlayışına ve günümüz Yahudi mezheplerine yer verilir. Ayrıca "Siyonizm" konusuna değinilir.

11.5.2. Hristiyanlığın doğuşunu ve gelişim sürecini özetler.

- Hristiyanlığın; tarihçesine, inanç esaslarına, ritüellerine, sembollerine ve kutsal mekânlarına; Hristiyanlığın kurumsallaşmasında ve inanç esaslarının oluşmasında Pavlus'un rolüne; Hristiyanların vahiy ve peygamber anlayışına ve Hristiyan gruplara (Katoliklik, Ortodoksluk ve Protestanlık) yer verilir. Ayrıca "evanjelik akımlar"dan kısaca bahsedilir.

Anahtar Kavramlar

Kitab-ı Mukaddes, Ahd-i atik, Ahd-i cedit, sinagog, teslis, haç, kilise, vaftiz, ritüel, sakrament